

TLAČOVÁ SPRÁVA

Bratislava, 21. máj 2024

Transformácia starostlivosti o duševné zdravie sa stáva nevyhnutnosťou, zhodujú sa odborníci

Konferencia o duševnom zdraví a psychosociálnej podpore, ktorá sa počas dvoch dní konala v Bratislave, vyslala jednoznačný signál: Potrebujeme vytvoriť inkluzívny a efektívny systém poskytovania služieb duševného zdravia založený na dodržiavaní ľudských práv, v ktorom sa s každým jednotlivcom zaobchádza dôstojne a s rešpektom.

Odborníci z desiatok krajín spoločne prehodnocovali existujúce rámce poskytovania služieb starostlivosti o duševné zdravie v kontexte dodržiavania princípov ľudských práv. „Ako poskytovatelia služieb musíme spoločne zvyšovať povedomie o duševnom zdraví aj v kontexte dodržiavania ľudských práv a osobných slobôd pri poskytovaní služieb, ale aj vyvíjať advokačné aktivity. Taktiež je potrebné prezentovať príklady dobrej praxe. Potrebujeme zmenu paradigmy, ktorá nám umožní vytvoriť efektívny, inkluzívny a komunitný systém starostlivosti o duševné zdravie pre ľudí so znevýhodnením. Stretávame sa preto, aby sme hľadali nové spôsoby ako nastaviť a poskytovať služby duševného zdravia založené na dodržiavaní ľudských práv v krajinách Európskej únie ale aj mimo nej“, uviedol na konferencii James Crowe, prezident Európskej asociácie poskytovateľov služieb pre osoby so zdravotným znevýhodnením (EASPD).

Dvojdňovú konferenciu s medzinárodnou účasťou organizovala EASPD, združujúca viac ako 20 tisíc poskytovateľov sociálnej starostlivosti a podporných služieb pre osoby so zdravotným znevýhodnením v 47 krajinách sveta, v spolupráci s občianskym združením TENENET o.z. a strešnou organizáciou SocioFórum. Podujatie podporila Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) a Európska únia. Ide o prvé podujatie svojho druhu a takéhoto rozsahu, ktoré sa uskutočnilo na Slovensku. Na podujatí vystúpilo počas dvoch dní 40 rečníkov a zúčastnilo sa ho takmer 250 účastníkov z 30 krajín, expertov na tému duševného zdravia, poskytovateľov služieb, predstaviteľov štátnej správy ale aj ľudí s prežitou skúsenosťou.

Odborníci sa zhodli, že dáta týkajúce sa stavu duševného zdravia sú alarmujúce. Poruchy duševného zdravia postihujú až miliardu ľudí na svete, čo znamená, že jeden z ôsmich ľudí trpí nejakou formou znevýhodnenia. V kombinácii s inými ochoreniami alebo znevýhodneniami sa zvládnutie tohto stavu stáva ešte väčšou výzvou. Ani v krajinách s vysokými príjmami sa ale pomoc a podpora nedostáva každému, kto ju potrebuje. To negatívne ovplyvňuje nie len jednotlivca, ale aj jeho rodinu, komunitu a celú spoločnosť. Negatívny trend v náraste duševných ochorení registrujeme aj na Slovensku.

„V priebehu života sa každý človek ocitne v zložitej situácii, ktorá si môže vyžadovať pomoc a podporu v oblasti duševného zdravia. Je potrebné zabezpečiť, aby každý, kto takúto pomoc potrebuje, k nej mal prístup. Potrebujeme dosiahnuť, aby služby duševného zdravia boli dostupné na individuálnej, skupinovej, komunitnej i národnej úrovni. Na témy duševného zdravia sa musíme začať pozeráť komplexne, jednak z úrovne individuálnych nástrojov zvládania ťažkých situácií, skupinových podporných systémov v komunite, ale aj odborných a špecializovaných služieb podpory duševného zdravia pre zraniteľné skupiny so špeciálnymi potrebami, čo zahŕňa dlhodobú zdravotnícku, psychoterapeutickú či sociálnu starostlivosť a psychologickú podporu“, zdôraznila PhDr. Elena Kopcová, PhD. generálna riaditeľka TENENET o.z. „Systém starostlivosti o duševné zdravie v Slovenskej republike neprešiel za posledné desaťročia zásadnou modernizáciou. Za vyspelými krajinami zaostávame nielen v oblasti financovania starostlivosti o duševné zdravie, ale aj v dostupnosti a rozsahu takejto starostlivosti a inklúzii ľudí s duševnými ochoreniami do spoločnosti“, doplnila Elena Kopcová. Pripomenula, že zmena je možná iba v úzkej spolupráci a koordinácii medzi štátom, samosprávou, neziskovými organizáciami ako poskytovateľmi služieb a medzinárodnými inštitúciami, k čomu bezpochyby prispela aj táto konferencia.

Organizátori konferencie

EASPD (The European Association of Service Providers for Persons with Disabilities/Európska asociácia poskytovateľov služieb pre osoby so zdravotným znevýhodnením) zastupujúca záujmy viac ako 20 tisíc poskytovateľov sociálnej starostlivosti a podporných služieb v 47 krajinách.

TENENET o.z. je občianske združenie s celoslovenskou pôsobnosťou. Už 13 rokov poskytuje komplexnú pomoc rodinám, ktoré sa ocitli v zložitých situáciách zapríčinených finančnými problémami, stratou zamestnania, sociálnou izoláciou, poruchami učenia, zneužívaním, rodovo podmieneným násilím alebo poruchami duševného zdravia. TENENET ponúka

komplexné služby a podporu, ktorú rodiny potrebujú na to, aby tieto situácie dokázali prekonať.

SocioFórum je strešná organizácia združujúca mimovládne organizácie, ktoré podporujú ľudí ohrozených sociálnym vylúčením. Členovia poskytujú sociálne služby, sociálno-právnu ochranu detí a služby zamestnanosti pre osoby so zdravotným postihnutím.

Konferenciu podporila **Svetová zdravotnícka organizácia (WHO)**, špecializovaná medzivládna organizácia systému Organizácie Spojených Národov, zaoberajúca sa problematikou zdravia a Európska únia.

Kontakt pre médiá

Mgr. Katarína Podracká
Riaditeľka komunikácie TENENET o.z.
Tel: +421 903 181 615
Email: katarina.podracka@tenenet.sk
Web: www.tenenet.sk

Sledujte TENENET o.z. aj na sociálnych sieťach:

[Facebook](#)

[LinkedIn](#)

[Instagram](#)

